

**Communiqué van 26 november 2018
van het Belgisch Nationaal Contactpunt voor de OESO-Richtlijnen
voor Multinationale Ondernemingen
met betrekking tot het specifiek geval
SOCAPALM ¹**

De OESO-Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen zijn aanbevelingen van de regeringen aan hun ondernemingen, ongeacht waar deze hun bedrijvigheid uitoefenen.

Deze aanbevelingen hebben betrekking op verschillende domeinen, zoals informatieverstrekking, mensenrechten, werkgelegenheid en arbeidsverhoudingen, milieu, bestrijding van corruptie, consumentenbelangen, wetenschap en technologie, mededinging en belastingen. Tevens werden de begrippen ketenverantwoordelijkheid en « due diligence » ingevoerd.

De implementatie en bevordering van deze Richtlijnen berust bij de verschillende Nationale Contactpunten, die belast zijn met de opvolging.

In België wordt het Nationaal Contactpunt (NCP) voorgezeten door een afgevaardigde van de Federale Overheidsdienst Economie. Het is driedelig samengesteld en bestaat uit vertegenwoordigers van de sociale partners, de verschillende federale overheidsdiensten en de gewestregeringen.

De rol van het NCP bestaat erin bij te dragen tot de oplossing van kwesties die in specifieke gevallen voorgelegd worden. Het NCP tracht daarbij met consensusgerichte en niet conflictgerichte middelen tot een oplossing te komen, via verzoening of bemiddeling.

1. Context

Na zijn communiqué van 15 juni 2017² had het Belgische NCP verschillende aanbevelingen gedaan:

- *Het verzoekt de Groupe Socfin om Kameroen als een prioriteit op te nemen in zijn algemeen MVO-project waarmee het reeds van start is gegaan.*

¹ De collectieve klacht werd ingediend door het Centre pour le Développement Cameroun (CED Cameroun), de Fondation Camerounaise d'Actions Rationalisées et de Formation sur l'Environnement (FOCARFE), SHERPA (Frankrijk) en MISEREOR (Duitsland). Het specifiek geval betrof vier ondernemingen die gelinkt zijn aan SOCAPALM: BOLLORE SA, gevestigd in Frankrijk, Financière du Champ de Mars, gevestigd in België, en twee in Luxemburg gevestigde ondernemingen, met name Socfinal (Société Financière Luxembourgeoise SA, in januari 2011 veranderd in SOCFIN Société Financière de Caoutchouc SA), en INTERCULTURES (in januari 2011 veranderd in SOCFINAF SA).

² Het slotcommuniqué van het Belgische NCP is beschikbaar op de volgende link:

<https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Entreprises/Communique-pcn-belge-Socapalm-Socfin-Socfinal-Groupe-Bollere-fr-20170615.pdf>

- *Het verzoekt de Groupe Socfin om de kaderovereenkomst met TFT te verduidelijken door expliciet te verwijzen naar de klacht die bij de NCP's is ingediend en de aandacht die het zal krijgen in de toekomstige werkzaamheden van TFT.*
- *Het verzoekt de Groupe Socfin om het aangevatte overleg met de omwonenden te vervolgen en te verbeteren, onder meer in het kader van de dialoogplatformen en via een uitbreiding van hun representativiteit.*
- *Het verzoekt de Groupe Socfin om de OESO-Richtlijnen na te leven en de processen en concepten van due diligence van de OESO en van de Food and Agriculture Organisation van de VN toe te passen.*

Het Belgische NCP stelde in samenspraak met zijn Franse en Luxemburgse collega's vast dat « *de Groupe Socfin weliswaar vooruitgang heeft geboekt wat betreft publieke beloften inzake de toepassing van internationale standaarden op het vlak van MVO, maar dat het nog steeds wachten is op concrete en meetbare acties en resultaten op het terrein, meer bepaald in Kameroen.* »

In het huishoudelijk reglement van het Belgische NCP³ wordt aangegeven dat dit laatste voor de opvolging van zijn aanbevelingen kan zorgen wanneer het dit relevant en nuttig acht. In dit geval wenste het NCP alle partijen opnieuw uit te nodigen binnen een jaar na de publicatie van zijn slotcommuniqué. Zo het NCP dit wenst, kan het zijn opvolging voortzetten en de partijen later terug uitnodigen voor een nieuwe vergadering.

2. Opvolging Belgisch NCP

Het Belgische NCP nodigde alle betrokken partijen uit voor een vervolgvergadering op de aanbevelingen die het gedaan had in zijn slotcommuniqué van 15 juni 2017.

Deze vergadering vond plaats op dinsdag 4 september 2018 in aanwezigheid van de ngo Sherpa (vertegenwoordigd door mevrouw Marie-Laure Guislain), twee vertegenwoordigers van Socapalm (de heer Dominique Cornet en de heer Joseph Mengue), twee vertegenwoordigers van de Groupe Socfin (de heer Eric de Foresta en mevrouw Caroline Sonck) alsook een vertegenwoordiger van de organisatie TFT (mevrouw Héroïse d'Huart).

Het Franse en het Luxemburgse NCP verontschuldigde zich dat ze de vergadering niet konden bijwonen. Het Franse NCP had op eigen initiatief de Groupe Bolloré uitgenodigd, maar deze laatste wenste niet aan de vergadering deel te nemen.

Het doel van de vergadering bestond er tevens in om ruimte te bieden voor dialoog en rechtstreekse gesprekken en gedachtewisselingen tussen de betrokken partijen, die het soms moeilijk hebben om sereen en opbouwend te communiceren, getuige daarvan de voorbije en nog lopende rechtszaken die aangespannen werden door de Groupe Socfin.

De vertegenwoordigers van de Groupe Socfin en van Socapalm lichtten uitgebreid de vrijwillige maatregelen op het vlak van MVO toe die ze sinds enkele jaren in Kameroen toepassen met de steun van TFT. De algemene indruk hierbij is dat het de goede richting uitgaat (qua transparantie,

---

³ Zie Bijlage 2 bij het Huishoudelijk Reglement (enkel in het Frans):

<https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Entreprises/Reglement-ordre-interieur-PCN-Annexe-2-procedures-circonstance-specifique.pdf>

betere dialoog met de omwonenden, enz.), maar deze indruk kan helaas niet gevalideerd worden door het Belgische NCP bij gebrek aan controle door een neutrale en onafhankelijke bemiddelingsinstantie zoals beoogd in het actieplan en tijdens de in België gestarte bemiddeling na overdracht van de klacht door het Franse NCP in 2016.

Het lijkt erop dat Kameroen en Ghana voor TFT de twee prioritaire landen zijn, maar er werd geen expliciete verwijzing naar het specifieke geval ingediend bij de NCP's, en er wijst ook niets op dat dit meegenomen werd in de begeleiding door TFT.

Het Belgische NCP luisterde tevens naar Sherpa, die de ontgoocheling van de arbeiders en omwonenden van de plantage van Socapalm in Kameroen overbracht na het verwerpen van het actieplan dat in Parijs in 2013 overeengekomen was. Sherpa betreurt het onvermogen van het Belgische NCP om de uitvoering van de maatregelen op te volgen die de onderneming had voorgesteld in verband met het actieplan van 2013.

In het algemeen is er nog steeds heel wat kritiek en is de situatie in Kameroen nog steeds delicaat. Beter en regelmatig overleg met de omwonenden van de plantages en met de ngo's die deze laatste vertegenwoordigen alsook met de Kameroense overheid is nodig om vertrouwensrelaties en goed nabuurschap op te bouwen en zo op serene manier de talrijke problemen aan te kaarten die nog op te lossen zijn (waterbekkens verbeteren, problemen rond grondeigendom en afbakening, beschikbaarheid van passend onderdak, respect voor vitale ruimte, enz.). Dergelijke relaties uitbouwen vergt jaren en het NCP dringt er bij de groep Socfin en lokaal bij Socapalm op aan om het begonnen werk actief voort te zetten en te verbeteren en het zal de situatie ter plaatse blijven in het oog houden en ter beschikking blijven van de betrokken partijen.